Ο ΑΓΥΡΤΗΣ.

Ἐαν δὲν ἐξεύρῃς τί εἶναι ὁ ἀγύρτης, δὲν σημαίνει τίποτε· οὔτε ἤθελεν εἶσθαι μεγάλη τις ζημία, νὰ μὴ μάθῃς ποτέ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται κἀνένα καιρὸν νὰ πέσῃς εἰς χεῖρας αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἦσαι προειδοποιημένος, διὰ τοῦτο θέλω κατὰ δύναμιν σ' ἐξηγήσειν τί εἶναι ὁ ἀγύρτης, ὥστε, γνωρίζων τὸν κίνδυνον, νὰ προφυλάττεσαι.

Ἀγύρτης λοιπὸν, ἢ Ἰατροκάπηλος, εἶναι, ὅστις πολλάκις ἐπιχειρεῖ νὰ θεραπεύῃ ἀσθενείας μὲ τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἄλλος δύναται· μὲ εἰδικόν τι ἰατρικὸν, εἰς αὐτὸν μόνον ἐγνωσμένον. Θέλεις νὰ διακρίνῃς ἀγύρτην ἀπὸ ἰατρὸν πεπαιδευμένον, καὶ χειρουργὸν ἔμπειρον; Προφανέστατον αὐτοῦ γνώρισμα εἶναι, ὅτι μεταχειρίζεται τὰ ἴδια μέσα πρὸς θεραπείαν ἀσθενειῶν παντάπασι διαφόρων, καὶ πολλάκις ἐκ διαμέτρου ἐναντίων. Αὕτη δὲ εἶναι μία τόσον ἀναίσχυντος ἀγυρτεία, ὥστε δικαίως ἐμπορεῖ τις ν' ἀμφιβάλλῃ, ἂν ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι τόσον ἁπλοῖ, ὥστε νὰ μὴ βλέπωσι τὴν ἀπάτην· ἀλλὰ, μ' ὅλα ταῦτα, τοιοῦτοι ἄνοες ὑπάρχουν, καὶ πολλοί. Ἐπιθυμῶν δὲ νὰ μὴ πράττῃς καὶ σὺ ἀφρόνως ὡς οἱ τοιοῦτοι, θέλω προσπαθήσειν νὰ σὲ ἀποδείξω, ὅσον ἁπλούστερα δύναμαι, πόσον ἀνόητον ᾖ ἐνταυτῷ κακὸν εἶναι νὰ θέλῃ τις νὰ ἰατρεύῃ ἀντικειμένας ἀσθενείας μὲ τὰ ἴδια μέσα.

Ὑπόθες ὅτι τρία παιδία ἤθελαν νὰ κάμωσι τρία πράγματα, τὸ μὲν νὰ πυρώσῃ τὰς χεῖράς του, τὸ δὲ νὰ πετάξῃ τὸ πέτασμά του, καὶ τὸ ἄλλο νὰ σβέσῃ τὴν δίψαν τω· ἐγὼ δὲ τὰ ἐδιώριζα ἀφεύκτως νὰ ἀνάψωσι μίαν καλὴν φωτίαν, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ καθὲν ἐξ αὐτῶν τὴν ἐπιθυμίαν του. Καὶ τυφλὸς βλέπει ἐδῶ ὅτι, ἂν καὶ τοῦ πρώτου ἡ ἀναφθεῖσα φωτία θέλει θερμάνειν τὰς χεῖρας, οὔτε τοῦ δευτέρου ὅμως τὸ πέτασμα θέλει πετάξειν, οὔτε τοῦ τρίτου τὴν δίψαν θέλει σβέσειν· ἐγὼ δὲ ὁ συμβουλάτωρ ἤθελα δικαίως κριθῆν ἀξιογέλαστος καὶ ἀξιοκαταφρόνητος.— Ὄχι ὀλιγώτερον ἀξιογέλαστοι καὶ ἀξιοκαταφρόνητοι εἶναι ὅλοι οἱ ἀγύρται τοῦ κόσμου, οἵτινες θέλουν νὰ θεραπεύωσι διαφόρους ἀσθενείας μὲ τὸ αὐτὸ ἰατρικόν.

Ἂς ὑποθέσωμεν πάλιν τρεῖς ἀσθενεῖς· τὸν πρῶτον λειποθυμημένον ἀπὸ ἀδυναμίαν καὶ κόπον, τὸν δεύτερον πάσχοντα ἀπὸ ῥευματισμὸς, καὶ τὸν τρίτον ἀπὸ ἐσωτερικήν τινα φλόγωσιν· ἐμὲ δὲ τοσοῦτον ἄφρονα, ὥστε νὰ θελήσω καὶ τοὺς τρεῖς νὰ τοὺς ἰατρεύσω, δίδων εἰς ἕκαστον αὐτῶν ποτήριον κρασίου. Τώρα ὁ οἶνος τοῦ μὲν πρώτου ἀσθενοῦς δύναται νὰ ζωογονήσῃ τὰ ἀδυνατήσαντα πνεύματα· ἀλλὰ δὲν εἶναι διόλου πιθανὸν νὰ ἀναλάβῃ ὁ ῥευματικός· ὅσον δὲ διὰ τὸν τρίτον, τὸν ἀπὸ φλόγωσιν πάσχοντα, δύναται ᾖ θάνατον νὰ τοῦ προξενήσῃ. Ἤθελες δὲ εἰς τοιαύτην περίστασιν μ' ἐπαινέσειν διὰ τὴν γνῶσιν ᾖ καλοσύνην μου, ἢ μὲ κατηγορήσειν μᾶλλον διὰ τὴν ἀμάθειαν καὶ σκληρότητά μου; βέβαια ἤθελες μὲ ἀποφεύγειν ὡς εἰς τὸ ἄκρον ἐπικίνδυνον. Ὁμοίως ἀπόφευγε τοὺς ἀγύρτας.

Ἡ ἀναίδεια τῶν ἀγυρτῶν εἶναι σχεδὸν ἀνυπόφορος. Ὁ ἕνας ἐπαγγέλλεται νὰ ἰατρεύῃ σχεδὸν πᾶσαν ἀσθένειαν ἀνθρωπίνην μὲ ὀλίγας φιάλας ἰατρικοῦ, τὸ ὁποῖον, εἰς πολλὰς περιστάσεις, οὔτε βλάπτει, οὔτε ὠφελεῖ· ἐνῷ ἄλλος μεγαλαυχῶν ἐπιχειρεῖ τὸ ἴδιον μὲ κουτίον καταπότια! Εἰς τοιαύτην ἀναίδειαν δὲν ἀνήκει παρὰ ἐμπαιγμὸς καὶ περιφρόνησις· ἀλλὰ τίς ἔχει καρδίαν νὰ γελᾷ εἰς τὰ τοσαύτης βλάβης πρόξενα; Ὅταν ὁ ἀγύρτης καταπείθῃ ἄθλιον τινὰ πάσχοντα ν' ἀφοσιωθῇ εἰς τὰ ἀνωφελῆ, ἢ καὶ βλαβερὰ ἴσως, ἰατρικά τω, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν ἀπὸ ἰατρὸν ἢ χειρουργὸν ἔμπειρον, παίζει μὲ τὴν ζωὴν, καὶ θυσιάζει τὴν εὐτυχίαν ἑνὸς ἀνθρώπου!

Ἐὰν ποτὲ ὁπωσδήποτε ἀσθενήσῃς, μὴν ὑπάγῃς εἰς ἀγύρτην, ἀλλὰ φεῦγέ τον ὡς τὴν πανώλη· ὕπαγε ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς ἕνα, ὅστις ἐξώδευσε τὰς ἡμέρας του εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἰατρικῶν γνώσεων. Δὸς εἰς αὐτὸν τὸ ἀργύριόν σου, καὶ μὲ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἔλπιζε εἰς τὴν βοήθειάν του. Μάλιστα, ἂν δὲν ἔχῃς χρήματα, μὴ λυπηθῇς δι' αὐτὸ τοῦτο· διότι, ἂν καὶ οἱ ἀγύρται ὀλίγον εὐχαριστῶνται νὰ δίδωσι τὰς συμβουλάς των χάρισμα, πολλοὶ φρόνιμοι καὶ καλοὶ ἰατροὶ καὶ χειρουργοὶ στοχάζονται χρέος αὐτῶν ὄχι μόνον ἀμισθὶ νὰ συμβουλεύωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίων των νὰ βοηθῶσι καὶ νὰ περιθάλπωσι τοὺς πτωχοὺς νοσοῦντας.

Μιαν τῶν ἡμερῶν ἤκουσεν ὁ Ὀβερλῖνος θόρυβον μέγαν εἰς τὸ χωρίον. Ἐκβῆκε πάραυτα, ᾖ, προχωρήσας ὀλίγον, ἴδεν ἀνθρώπους πολλοὺς συμμαζευμένους, οἵτινες ἐκακομεταχειρίζοντο ξένον τινὰ, λέγοντες εἰς αὐτὸν τὰ πλέον ὑβριστικὰ λόγια· 'Ἑβραῖος! Ἑβραῖος!' ἐφώναζαν πανταχόθεν· ὁ δὲ ἱερεὺς, σπρώχνων ἔνθεν κἀκεῖθεν, ἐπέρασε διὰ μέσου των, ᾖ μὲ πολλὴν δυσκολίαν τοὺς ἔκαμε νὰ σιωπήσωσιν. Εὐθὺς δ' ἀφῆ ἐκαταλλαγίασεν ἀρκετὰ τὸ πλῆθος, τοὺς ἐπέπληξε σφοδρὰ, λέγων ὅτι ὁ σκληρὸς τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἐμεταχειρίσθησαν τὸν ξένον, τοὺς δείχνει ἀναξίους τοῦ Χριστιανικοῦ ὀνόματος· καὶ προσθέτων ὅτι, ἂν ὁ δυστυχὴς ἐκεῖνος δὲν ὠνομάζετο Χριστιανὸς, αὐτοὶ βέβαια δὲν ἐφέροντο ὡς Χριστιανοί.